

Update eikenprocessierups

27 mei 2026, Webinar dennenprocessierups

Arnold van Vliet, Earth Systems and Global Change Group, Wageningen University, Kenniscentrum Eikenprocessierups en Kennisplatform Processierups

33 duizend liefhebbers van natuur krijgen het al GRATIS natuurnieuws per email van Nature Today!
Topexperts delen hun kennis graag.
Meld je ook aan

Laatste berichten

- **Tel de bloemen, meet de biodiversiteit van een grasland**
26-mei-2026
- **Op het waddenstrand delen mers en vogel de rustie**
26-mei-2026
- **Natuurjournaal 26 mei 2026**
26-mei-2026
- **Tel de libel: libellententstelling van 5 tot 7 juni 2026**
25-mei-2026
- **Maalen? Voor de biodiversiteit**
25-mei-2026
- **Natuurjournaal 25 mei 2026**
25-mei-2026
- **Ongekende octopus-opmars**
24-mei-2026
- **Amfibieën in botanische tuin geboort bij aparte vijvers**
24-mei-2026
- **Natuurjournaal 24 mei 2026**
24-mei-2026
- **Kom naar het Atlasfestival op 18 juni in Kampen!**
23-mei-2026

Eerste eikenprocessierupsjes recordvroeg uit het ei

Kenniscentrum Eikenprocessierups

26-MRT-2026 - Op 23 maart kwamen de eerste eikenprocessierupsen uit het ei in Hengelo. Dit is de vroegste datum ooit in Nederland waargenomen. De combinatie van zeer hoge temperaturen en veel zonneschijn heeft waarschijnlijk tot dit record geleid. Rond half mei kunnen we de eerste brandharen verwachten. Op basis van de vlindertellingen verwachten we in de noordelijke provincies een hoge plaagdruk.

Deel deze pagina

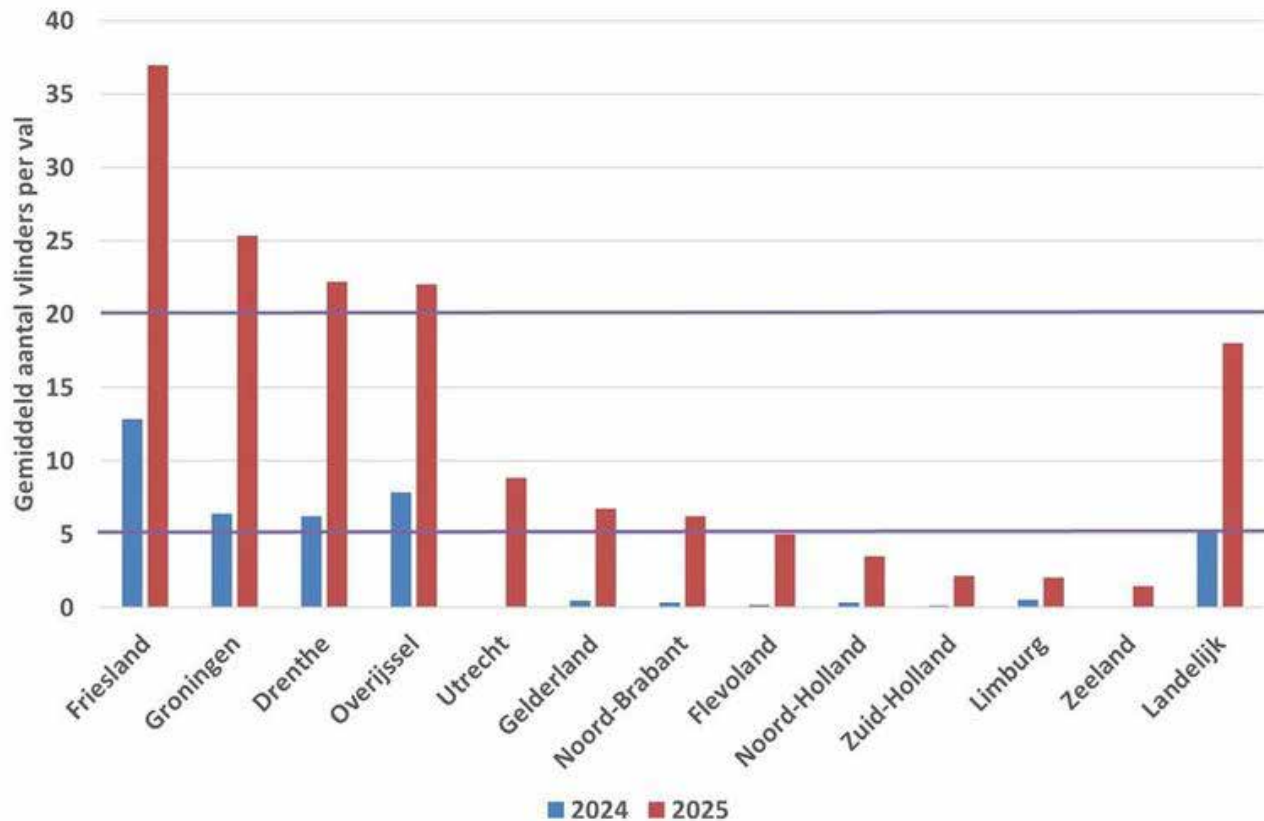
Het Overijsselse Hengelo had dit jaar de primeur. Daar kropen op maandag 23 maart de eerste eikenprocessierupsen uit het ei. Dit is zeven dagen eerder dan het vorige record van 30 maart 2014. In 2017, 2024 en 2025 werden de eerste rupsjes op 31 maart gezien. Oriëntwintig maart is beduidend eerder dan we op basis van enkel de temperatuurontwikkeling in maart hadden verwacht. Mogelijk komt het door de grote hoeveelheid zonneschijn die we deze maand tot nu toe hebben gehad. Eitjes die vol in de zon liggen, kunnen sterk opwarmen wat de uitkomstdatum vervoegd kan hebben. Vanuit het zuiden van het Verenigd Koninkrijk is de eerste ei-uitkomst op 25 maart gemeld wat voor die regio ook extreem vroeg is.

Maar even wachten op het eikenblad

Vierde larvestadium => nestvorming en brandharen

Gemiddeld aantal vlinders per val in 2024 en 2025

Aantal vlinders per val en % eiken met EPR

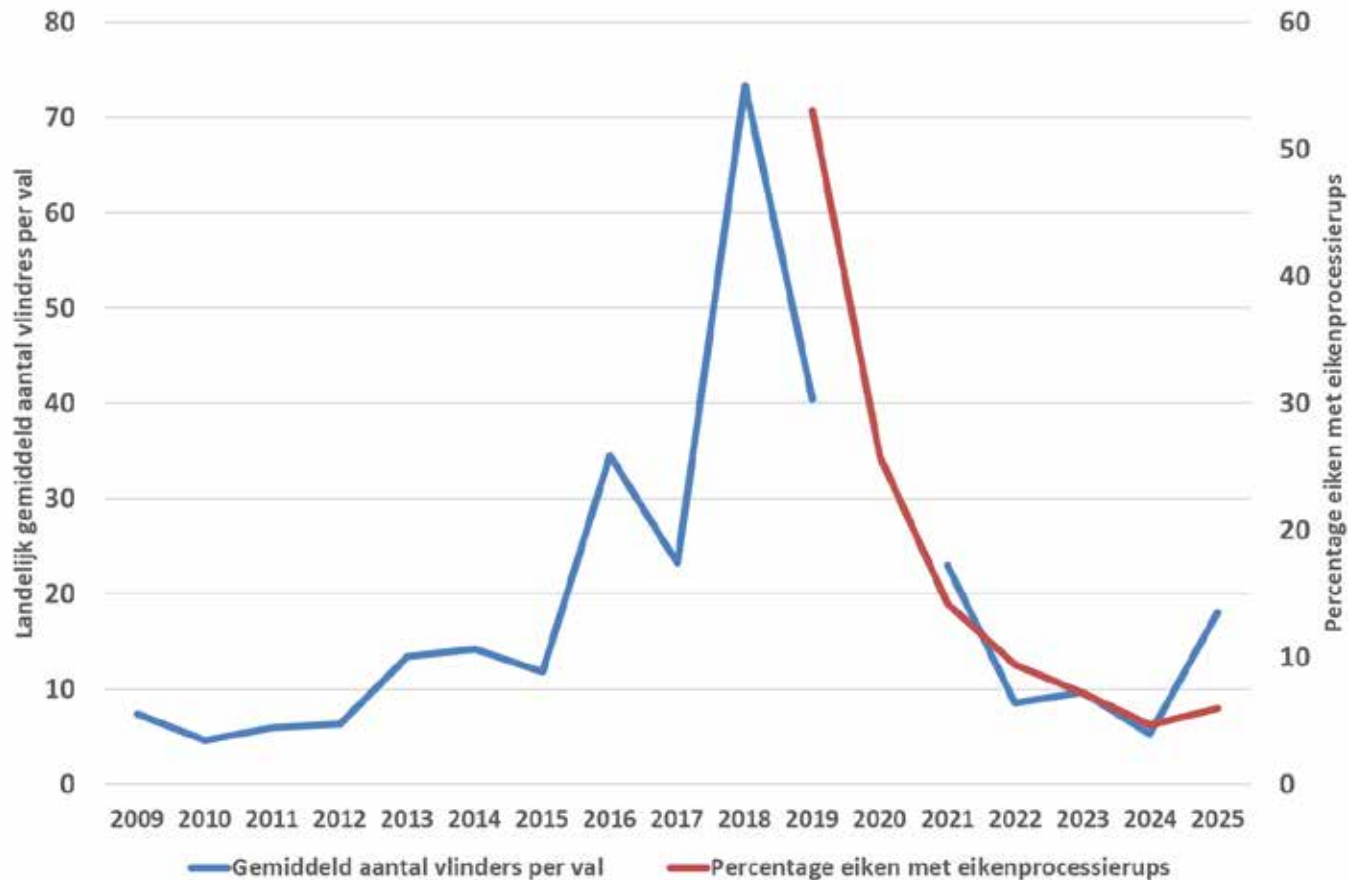

Foto: Arnold van Vliet

Rupsen laag op de stam: grondnesten

Nieuws

Filter op doelgroep:

Bekijk alles

Filter op onderwerp:

Bekijk alles

23 maart 2025

Leidraad Beheersing Eikenprocessierups

[Lees meer →](#)

25 juni 2025

Monitoring Plaagdruk

[Lees meer →](#)

[Home](#) > [Overzicht informatiebladen](#)

INHOUDSOPGAVE

Inleiding

Biologie

Gezondheid

Risicoanalyse

Risicozonering en beslisboom

Monitoring

Natuurlijke plaagonderdrukking

Actieve beheermaatregelen

Communicatie

ARBO en veiligheid omstanders

Juridisch kader

Colofon

Nr	Naam	Soort instrument	Werking	Versie
1	Nematoden	preventief	biologisch	jun-22
2	Bacteriereparaat (Bt)	preventief	biologisch/ chemisch	jun-20
3	Wegzuigen en afvoeren of verassen	curatief	mechanisch/fysiek	jun-20
4	Gaasvlieglarven uitzetten	preventief/habitat EPR	biologisch/ecologisch	jun-20
5	Linveeherbeestjes uitzetten	preventief/habitat EPR	biologisch/ecologisch	jun-20
6	Vegetatie	habitat EPR	ecologisch	jun-20
7	Vogel- en vleermuiskasten	habitat EPR	ecologisch	jun-20
8	Folie om stam	preventief	fysiek/mechanisch	jun-20
9	Feromoonvallen	preventief	biologisch/chemisch	jun-20
10	Fijns desinfecteren	preventief	chemisch	jun-22
11	Stoom	curatief	fysisch	jun-20
12	Heet water	curatief	fysisch	jun-20
13	Sexuofetomoni	preventief/habitat EPR	biologisch/chemisch	jun-20
14	Isoleren, fixeren, verwijderen nesten*	curatief	mechanisch/fysiek	okt-20
15	Systemen om rupsen te vangen of stoppen	curatief	fysiek	okt-20
16	Uitzetten van parasitaire organismen	preventief/curatief	biologisch	okt-20
17	Omgevingbeheer om insecten te stimuleren	habitat EPR	biologisch	jun-22
18	Beheer gericht op variatie in bomenbestand	habitat EPR	ecologisch	okt-20
19	Oude nesten beruimen om natuurlijke vijanden te lokken	habitat EPR/preventatief/curatief	biologisch	okt-20
20	Staminjectie	preventief	biologisch/chemisch	okt-20
21	Branden	curatief	fysiek	okt-20
22	Lijnbanden om de boom	preventief/curatief	fysiek/mechanisch	okt-20

De overlast van de eikenprocessierups (EPN) wordt op veel verschillende manieren bestreden.

Daarbij ontstaan vragen over de werkzaamheid, effectiviteit, (schadelijke) neveneffecten en

Bekijk alles

Boeren en tuinders

Boomeigenaar professioneel

Dierenarts

Gemeenten / Provincies / Waterschappen

Groenbeheerder

Huisarts / GGD / Specialist

Huisdiereigenaar

Iedereen

Moestuineigenaar

Onderwijsinstelling

Organisator evenement

Patient

Recreant / Vakantieganger

Recreatiebedrijf

Bekijk alles

Veelgestelde vragen

Informatiebladen

Nieuwsbrief

Plagdrukmonitor

Zoeken

Veelgestelde vragen

Filter op onderwerp:

Bekijk alles

Aantal vragen: 143 van de 143

Monitoring belangrijk

[Leidraad](#)[Veelgestelde vragen](#)[Informatiebladen](#)[Nieuwsbrief](#)[Plaaagdrukmeter](#)

[Home](#) > Monitoring plaagdruk eikenprocessierups: tel mee!

Monitoring plaagdruk eikenprocessierups: tel mee!

De overlast door eikenprocessierups is afhankelijk van het aantal rupsen. Dat verschilt niet alleen sterk tussen gemeenten maar ook tussen buurten binnen een gemeente. Om de plaagdruk zo goed mogelijk te beheersen is het belangrijk om een overzicht te krijgen waar de meeste nesten van eikenprocessierups zijn: de plaagdrukmeter.

Dit voorkomt onnodige bespuitingen en beperkt daarmee de ecologische schade. Boombeheerders kunnen tijdig maatregelen te nemen in gebieden waar de kans op overlast voor mens en dier hoog is, bijvoorbeeld in een recreatiegebied of langs een druk fietspad.

Jouw waarnemingen zijn daarvoor dus waardevol!

Hoe werkt de plaagdrukmeter?

Gemeenten en/of vrijwilligers tellen via een vaste methode bij minimaal 30 eiken in een buurt het aantal nesten van eikenprocessierupsen. Kies bij voorkeur bomen op verschillende plekken in de gemeente. Zie de tips bij het tellen hier onder. Dit geven zij door via een online [formulier](#). De gegevens worden daarna zichtbaar in

Legenda

- 100% aangetast
- 0% aangetast
- Geen inventarisatiegegevens

Formulier

Processierups.nu

Gemeente

Buurt

Straat

Selecteer op de kaart eerst een locatie op gemeente, wijk of buurtniveau. Dit doet u door kort op de kaart te tikken of te klikken.

(eventueel kunt u eerst de locatie opzoeken middels de zoekbalk bovenin het scherm. Alleen de geselecteerde buurt wordt op kaart weergegeven, ook als u een groter schaalniveau hebt aangegeven)

Gemeente

Overbetuwe

Wijk

Buitengebied Elst

Buurt

Reeth

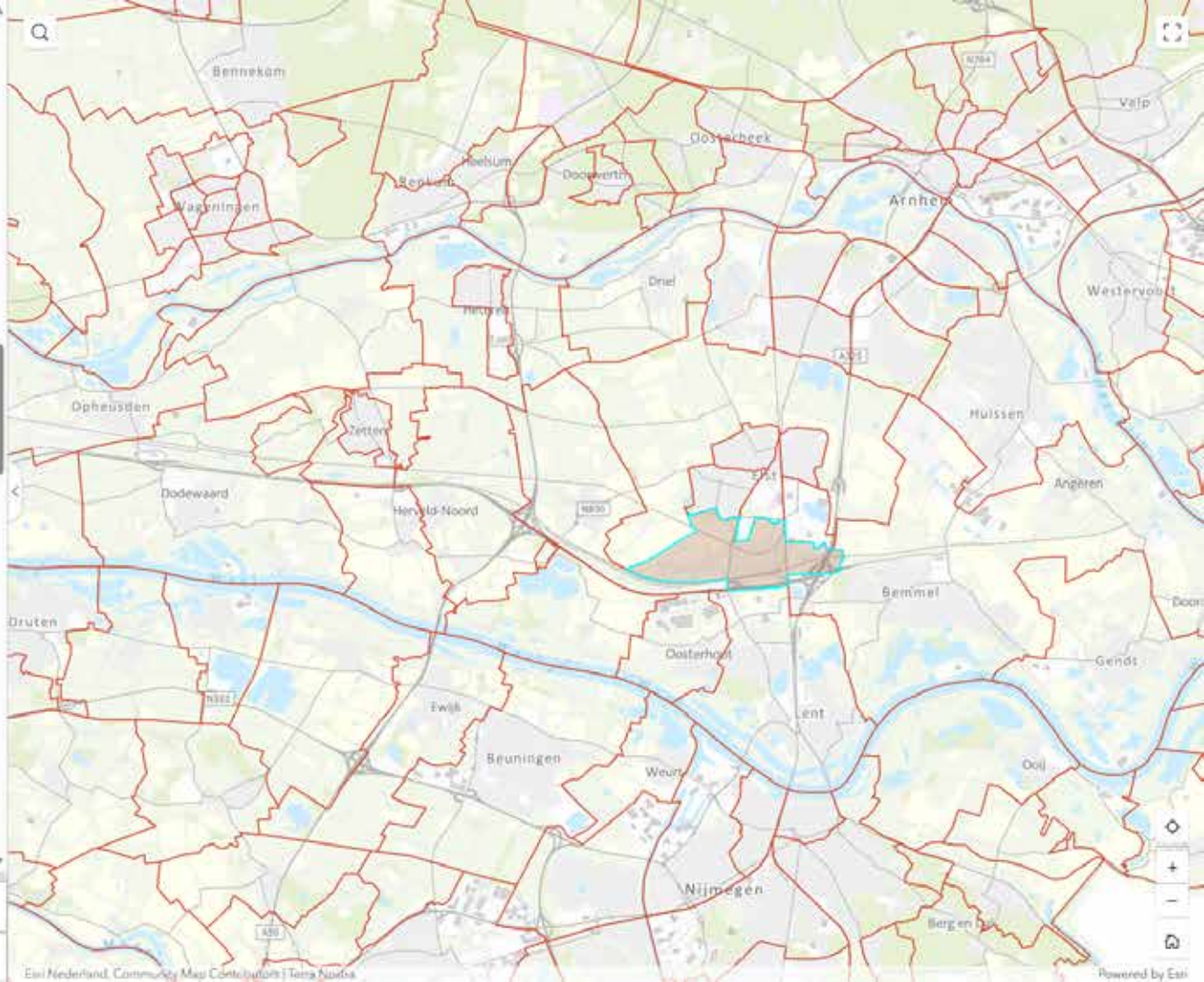
Straatnaam*

Hoeveel zomereiken (*Quercus robur*) heeft u in totaal beoordeeld?*

Een representatieve inventarisatie omvat tenminste 10 eiken. Het is daarom niet mogelijk om minder dan 10 bomen te selecteren.

Plaagdrukkkaart

Processierups.nu

Hoeveel zomereiken (*Quercus robur*) heeft u in totaal beoordeeld?*

Een representatieve inventarisatie omvat tenminste 10 eiken. Het is daarom niet mogelijk om minder dan 10 bomen te selecteren.

In hoeveel van de beoordeelde bomen zaten eikenprocessierupsen?*

Bent u in staat om aan te geven hoeveel nesten u van elk van deze drie formaten heeft aangetroffen bij de beoordeelde bomen?*

Ja

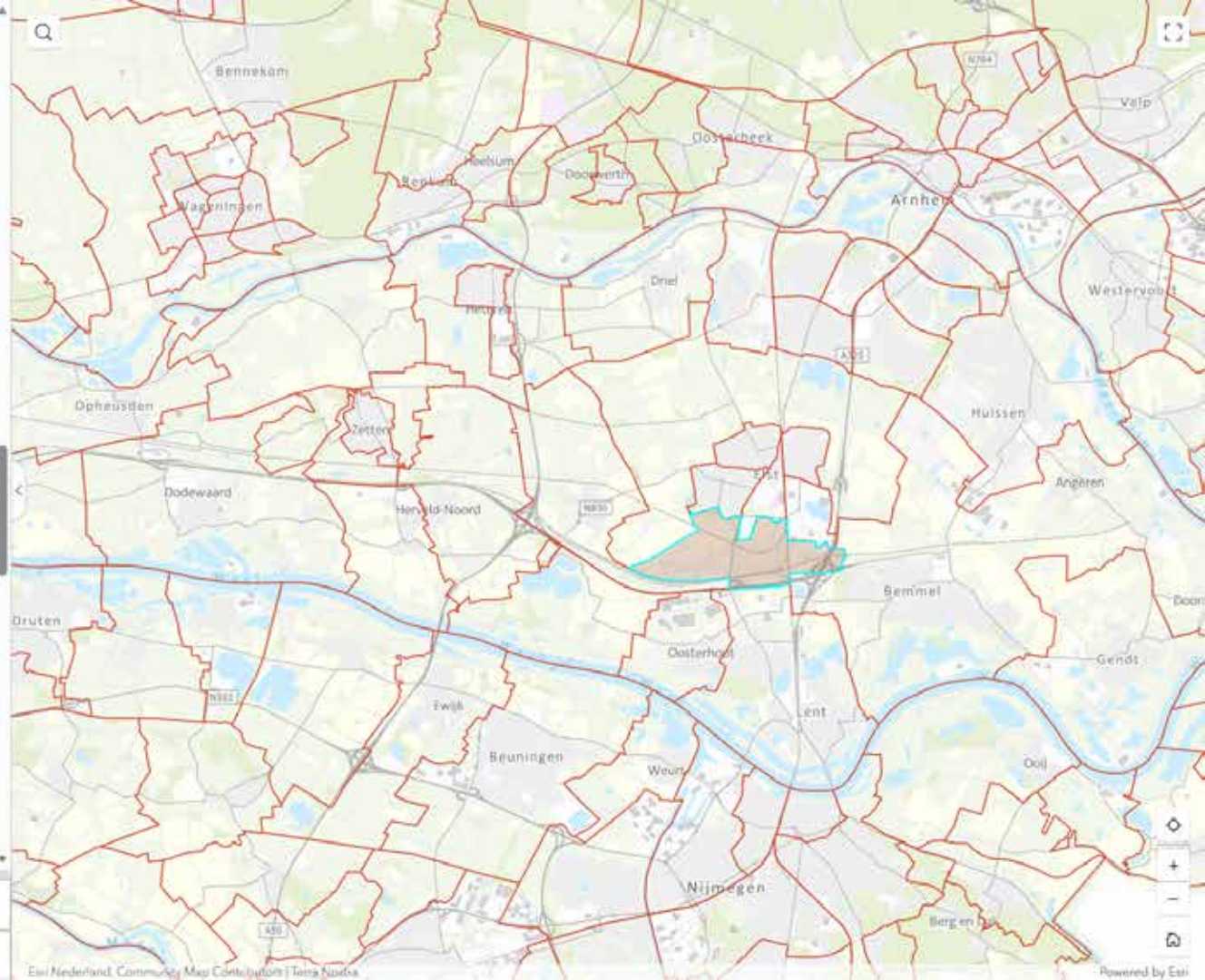

Nee

Plaagdrukkaart

Processierups.nu

Nestformaat: tennisbal

Nestformaat: Voetbal

Nestformaat: Deken

(Bron: Silvia Hellingman en Henry Kuppen)

[Home](#) > [Nieuwsbrief eikenprocessierups](#)

Nieuwsbrief eikenprocessierups

Het kennisplatform Processierups publiceert vanaf 2021 regelmatig een digitale nieuwsbrief over alle aspecten rond de rups. Van ecologie tot onderzoek en van nieuws tot achtergrondinformatie, bestemd voor beheerders, bestuurders en andere betrokkenen.

De meest recente nieuwsbrief vindt u [hier](#).

In de nieuwsbrief leest u over actuele ontwikkelingen op het gebied van beheersing, preventie en onderzoek. Deskundigen van het Kennisplatform werken daarbij samen met deskundigen van het kenniscentrum eikenprocessierups en elders en met professionals uit de provincies Brabant, Gelderland, Overijssel en Limburg. De nieuwsbrief wil juist aandacht besteden aan regionale oplossingen en inzichten, met als doel zo veel mogelijk anderen daarvan te laten profiteren.

Aanmelden voor de nieuwsbrief is eenvoudig en kan via [deze link](#).

Conclusies

Dank voor de aandacht

Contact:

Email: Arnold.vanvliet@wur.nl

Websites:

www.Processierups.nu

www.naturetoday.com

www.esvd.info

www.es-partnership.org

www.muggenradar.nl

www.natuurkalender.nl

www.tekenradar.nl

www.growapp.today

www.wageningenur.nl/esa

www.heimansenthijsssestichting.nl

www.birofin.org

Arnold van Vliet

Biologist | Citizen science | Science
communication | climate change | Ticks |

